

J E L E N K Ö R.

54. szám

Pest, szombat. Julius 7.

1832.

F o g l a l a t: Magyarország (Fejdelmünk Brixenben. Királyi 's kamarai előléptetések 's jutalmazások. Solsicza Temesben kir. adományul Czicco testvéreknek. Turóczi vmgye tisztválasztása tisztikara névsorával. A' dunántuli ref. Superintendencia hazafi új határozási 's kinevezési. A' pesti czéllövész társaság ünnepe. Budán a' koldulási tilalom). Anglia (a' felsőház jun. 18diki ülése. A' király életveszélye. Wellington ebéde 's a' reformi ünneplések). Franciaország Chateaubriand nyilatkozása. Soult, Dupin 's Talleyrand. 200 fogoly elbocsáttatása. Titkos tanácsi vita. Marnei jutalomkérdés. Brüsszelben a' cholera 's több más). Spanyolország (a' kormánysszék nyilatkozása portugáliára nézve). Német alföld (a' híresztelt 67 's 68 protocollum). China (a' császár és Sung-Kiun). Törökbirodalom. Elegyhírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Uralkodó Fejdelmünk jun. 23dikán érkeztek Brixenbe meg kívánt épségben, hol a' számos küldöttségek üdvözölő udvarlatinak elfogadása után kegyesek voltak más nap a' siketnémák intézetét látogatásokkal megvizsgáltani, 's tőkealapjokat 500 pengő ft. ajándékkal gyarapítani; megsejmelék továbbá az önkényes dologházat, seminariumot, a' két apácza-monostort 's más jóltevő intézeteket mindennütt a' nép hódoló örömjajától kísértetve.

Felsőges Királyunk az egyesült udv. Cancellariához utasított jun. 30diki legfentebb határozata szerint a' tengermelléki kir. kormány-nál megürült kormánysszéki tanácsosságra Beniczky Jánost ugyanottan eddigi titoknokot méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Koronás Urunk Czicco Constantin, György, István 's Endre testvér, zemlini 's pesti nagykereskedőknek, 's már előbb elhunyt Péter 5dik testvérök György és András fiainak, hazánkra 's a' státusra kereskedésök által származott érdemeikre, példás erkölcsiségök 's egyéb nemű jótékonykodásikra nézve, az imént idézett négy testvérnek 's testvérök fiainak 's fiágon születendő maradékiknak örökösen T. Temes vármegyében keblesült Solsicza kam. jószágot kir. elegy adományképen, leányivadékaiknak pediglen a' becsűár 's javítási summák erejökiglen méltóztatott ajándékozni.

Vessely Lambert urat, a' nagymélt. m. k. kincstárnál volt jegyzőkönyvi számvevő tisztet, 40 évi hiv. szolgálati tekintetéből, királyi Felsőgünk, egész díjjal nyugalmazni kegyes volt, — Körmőczön pedig az ezüstolvasztásnál megürült próbálói-segéd hivatalra Herbert Ferencz eddig bányapróbálói segé-

det, ennek tisztébe viszont Salix Henrik bányatanulót méltóztatott helyezni.

Koronás Fejdelmünk legmagasb rendeléséből ezennel tudomásul adatik a' király legfensőbb tetszés azon hazafiaknak, kik 1831ben a' cs. k. ka' onaság javát ajánlatikkal gyarapították.

Turóczi vármegye jun. 7dikén tartá tisztújító székét mélt. báró Révay János örökös főispán 's kamaragróf előülte alatt részint szavazással, részint felkiáltással következő rendben: első alispánná lön: Lehoczky Imre; másoddá: Ruttkay Károly, főjegyzővé: Rakovszky Adolf, allá: Zathureczky László, tiszteletbeliekké: Zathureczky Lajos, ki egyszerűsmind levéltárnok, Szmrecsányi Endre 's Ruttkay Menyhért; főadószedővé: Jezerniczky István; főügyvédde: Ujhelyi Lajos; allá: Zathureczky József; tiszteletbeliekké: Vánovics József, Lehoczky Pál, Raksányi László, Ujhelyi Ferencz 's Koncsek Lőrincz; ut-főigazgatóvá: Raksányi István; számvevővé: Csepicsányi Albert; biztosakká: Ujhelyi László és Thomka Pál; — Szolgabíró az első járásban: Ruttkay Boldizsár; a' 2dikban: Rakovszky Ágoston; a' 3dikban: Raksányi Ferencz; a' 4dikben: Lehoczky György; tiszteletbeli szolgabíróvá lett Szenesy József; aladószedőkké: Sándor Károly, Csepicsányi Pál, Zorkóczy János, és Vladár Jónás; eskütteké: Kossuth Lajos, Lamos János, Tomcsányi Vilmos, Velics Ferencz, Dávid Mátyás, Raksányi Antal, Velics Lajos és Lehoczky Simon.

A' nagymélt. m. k. udv. Kamara munkácsi sóperceptorra G u n d e r m a n n Andrást ugyan ott ellenörködő mázsamestert; szolnoki mázsamesterré P é t e r f y Andrást bajai mázsa-

mestert, ennek a' szelnoki sósállítási hivatalhoz iktatása által megürült bajai mázsames terségre Pauer Károly szelnoki sóhivatalbeli irnokot; kinek tisztébe Hlatky István mázsást; ezébe Gräfl Ignác practicanst; — továbbá a' harminczadnál megürült első áruvizsgálói hivatalra Nimecz Károly másod vizgálót, ennek hivatalára pedig Bácsmegyey Leopold wimpassingi harminczadost nevezé ki.

A' főtiszt. dunántuli ref. Superintendentia az 1831diki eszt. Junius 24dikén 's több napjain Balaton-Füreden tartatott közgyűlése jegyzőkönyvének 28dik száma alatt a' 8dik cikkelyben, a' Superintendentia kebelében fenálló tudományos biztosság javaslatára azt végzé: hogy a' pápai Collegiumban a' kereszttyén Erkölestudomány, egyházi történetek, lelki pásztorság, továbbá egy rövid polemica Theologia 's a' Helvetica Confessio; — erkölcsi Philosophia, a' bölcselkedés históriája; Physika, közép 's ujjabb kor történetei, Statistika 's Földírás magyar nyelven taníttassanak.

Az 1832dik esztendei Junius 18dikán 's következő napjain Rév-Komáromban tartott közgyűlése alkalmával pedig ugyanazon Superintendentia azt határozá: hogy a' pápai Collegiumban hazai törvény-tanítószék is állíttassék; 's valamint arra 's a' philosophia-tanításra tek. tudós Stettner György hites Ügyvéd, Táblabíró 's m. t. társasági tag neveztetetti (Jelenkor 50 sz.): ugy a' mathesiséra 's természettudományéra a' pápai Collegium' egy jeles készületű 's nagy reményű nevendéke tiszt. Tarczy Lajos ur, — ki most a' bécsi tudom. Egyetemnél tökéletesíti magát, választatott, 's ezt az illető Elöljáróság nov. Isójén iktatandja uj hivatalába.

Pest, jun. 28dikán: A' pesti polgári cél-lövész-társaságtól következő tudósítást vet-tük: Örvendetes visszaemlékezése e' szabad királyi várasbeli polgári cél-lövész-társaságnak azon magas jóságra 's kegyelemre, melyet Ó Felségétől, hódolva tisztelt Fejedelmünktől eze-lőtt negyven évvel a' koronázati magyar országyűlés alkalmakor tapasztalt, hatalmasan ösztönzé azt, e' történetet illően megülnie. Ugyan is 1792 jun. 28dikán vala, hogy Ó Fel-

sége mint koronázott magyar Király a' pesti polgári ló-helyet fényes kíséretben meglátogatni 's ugyanott nem csak hosszasabban mulatni, hanem kimondhatlan kegyel a' polgári lövészek rendszeres gyakorlati 's mulatozási-ban részt vevén, minden szívet azzal is nagyobb örömré 's hódolatra ragadni méltóztatott, hogy épen Ó Felsége vala az, ki az nap a' legjobb lövést tevé. Azon czéllap, melyre ezen lövés esett 's a' cső, mellyből esett, az e' helyre nézve szerencsés napok több szép emlékei sorában mind e' mai napig nagy gond-dal fentartattak. 'S ez érdekes történet az, mellynek emlékezetére a' sz. kir. váras polgári lövésztársaság e' folyó év juniusa 28dikán a' váras érdemes polgármestere Seeber Károly ur, mint társasági biztos, intézete alatt örömnáepet rendelt 's valóban üllött is. E' czélra azon sok és valóban szép izletű ékesi-tésen kívül, mellyel ezen hely illyes alkal-makkor jeleskedni szokott, ma még, a' nagy terembe (szála) vezető bemenet különös díszesítésére, az előtt, szép álladékon Ó Fel-ségének borostyánnal (Lorbeer) koszorúzott mellképe állíttatott fel illó aláírással, 's a' bemenet két felén uj czéllapok függöttek nemzeti színekből vegyült szalaggal ölelve, melly-nek széleit ismét ezen sz. kir. város színei köríték. Közepett a' magyar kir. korona lát-szott erős talpon helyezve, mellynek fölírása e' következő szép szöveget látatá: „Negyven év előtt itt jó Fejedelmünk atyai kegye ki-tűnt; a' jó polgársziv fentartja örökre szent emlékezetét.“ A' békövetkezett igen gazdag és gyönyörű pompával rendelt ebédnél, melyet Polgármester ur 's a' fő és al Lövészmester urak adtanak, előbb ugyan ama' negyven év előtti nagy történetről akkori segédjegyző (most tanácsbeli) Weidinger ur által készített em-lékezetes protocollum olvastatván fel, több sziv- és észre ható áldomás (toast) harsoga, melly minden jelen volt szívet a' kegyes U-ralkodó iránt hálára és hódolatra gerjeszté. Így legelőbb is polgármester ur Ó Felségök a' Király 's Királyné, Ó Fensége a' Főher-czeg-Nádor, 's az egész fels. császári-királyi Ház állandó boldogságára, egészségére köszön-

té poharát el, mit több más, elmés és szives 's az ünnep alkalmához illő áldomás követett, viszon örömrivadással 's együttérzéssel fogadva. Ebéd után következett aztán a' rendezes czéllövés, a' legelsőt báró Orczy Lőrincz mint legfőbb Lövészmaster tevé, 's őt a' többi lövész 's lövészet baráti vidám, egész estvel 9 óráig tartó mulatozások között követvén.

Pest derék példájára szomszéd testvére Buda is eltilalmazá az utcza koldulást, melly mióta Pesten meggátoltatott, Budán annál inkább kezde divatozni 's hatalmasodni. Ezt tehetné minden város, minden helység, önkébelebéli ügyefogyotti 's nyomorékiról kelőleg gondoskodva.

A N G L I A.

A' felsőház jun. 18diki ülésében kérelmeket ada be lord King a' tized ellen 's ujlag kérdé, mennyire van már a' tizedbill. Most, minekutána a' reformbill törvényé lön 's ez által annyi visszaélés forrása betömetett, reményleni lehet, hogy ezentul a' status jövedelmei csak a' legjobb czélokra fognak fordittatni. Nem csak a' statusügyekben kell a' romlottságnak véget szakasztani, hanem szintannyi okkal az egyháziakban is. Az egyházi jövedelmek igazságtalan elosztatások égbe kiált, 's ő már adott erre a' minap néhány példát; most ujabbat mondhat egy beneficiusról Lincolnban, ki egy ottani plebaniából 6—700 font sterlinget (6—7000 pengő forintot) huz évenként 's a' valóságos plebanusnak, ki az egyházi tiszt egész terhét viszi, nem ad belőle többet 30 fontnál. — Az alsóház ugyanazon napi ülésében O'Connell ada be néhány kérelmet az iránt, hogy Irland, politikai jusaira nézve, egyenlővé tétessék Angliával; beszéde folytában hevesen összekapott a' szónok Peel urral, személyes érintések végett. Miután, az irlandi reformbill jövéa ismét szóba, O'Connell ur a' választói censust (adósummát) Irlandban 5 font sterlingre kívánta leszállittatni, mivel ugyanmond Irlandban 10 font, (mennyit. i. most az angol választóktól kívántatik) annyi mint Angliában 20, 's nemelly grófságokban a' 10 font census által héttől egész haromszázig ol-

vadna le a' választók száma. Ajánlatát a' ház 177 szóval 44 ellen félre veté.

A' király élete veszélyben forgott. Ó Felsége jun. 19dikén Ascotban volt lóversenyen 's épen a' számára készített loge ablakánál állott, midőn egy mankós (falábu), rongyos gunyaju, czondráju ember egy köveccsel homlokban dobá 's csakhamar egy másikat is röpített ellene, de azzal nem talált. Szerencsére a' király föltett kalappal volt, 's a' kövecs, melly ezt épen előszéle vagy ernyője (ellenzője) felett találá, sebet nem ejthete. De még is első ijedtében ezen szókkal: Istenem, meg vagyok ütve! két vagy három lépést hátra hanyatlott Ó Felsége 's lord Fitz-Clarence által (fija a' királynak) ki épen mellette állott, egy székhöz kísértetett. A' királyné, lady Errol (a' király leánya) 's az egész loge magán kívül volt ijedtében. De csakhamar levevén kalapját Ó Felsége 's kezével homlokát, hová a' sujtás esett, érintvén, mosolyogva monda, nincsen semmi baja, 's felmenté a' királyi házat nehéz aggodalmából. A' legszivesb örömnnyilatkozás a' királyné 's minden körülálló részéről követé ezen pillanatot, csak lady Errol sirt 's nem birta elhinni, hogy felséges atyját többé veszély nem fenyegeti. Azalatt a' népség összetolonga, 's midőn Ó Felsége egykét percczel a' tett után az ablaknál ismét megjelent, a' legharsogóbb, legszivesb, legközősb, háromszori éljen kiáltás fogadá. Megujult ezen örömszózat a' királyné 's lord Fitzclarence megjelentével 's a' szeretet 's hódolás kifejezése e' kiáltozásokban olly forró, olly igen általányos, olly kétségtelen volt, hogy a' király csak alig, a' királyi hölgyek épen nem nyomhaták érzékeny könyveiket el. — A' gonosztevőt azonnal elfogák, ki is mingyárt az első zaj után kérdőre vonatván ezeket vallá: ő Collins Dienes, corki születés (Irlandból), 's mint matróz több ideig szolgált a' hajóseregnél. Egy baleset által a' hajón egyik lábát elvesztvén a' greenwichi ápoló intézetbe jutott, de innen 18 hónap mulva egy fenyitéki csiny miatt elbocsáttatott 's nyugpénzét elveszté. Adott ugyan be kérelmet az admiralissághoz az intézetbe ujjab fölvetetése végett, hanem ez megtagadtatott, 's

most ő egyenesen a' királyhoz fordult folyamodásával; de a' király ezt az admiralissághoz utasítván vissza, itt kérelme ujlag visszavetett. Kétségbeesten, nem tudván miből élni, most már mindegy lön neki, ugymond, akár így vesződjék, akár felakasszák. Hanem előbb bosszút akart állani a' királyon a' szörnyeteg, 's ezért jött Ascot-ba. Büntársai neki nincsenek, őt senki nem bujtotta, nem ösztönözte; önszántából tett mindent. Megmutatá irományit, mellyekből a' mondottakat igazolható. Az ember nyugott volt és józan; midőn tette iszonyuságát terjeszték elibe, azt mondá, hogy bánja; de előadásából kitesztett, hogy ha öldöklőbb fegyverre tehetett volna szert, azzal is élt volna a' kövecsek helyett. Tömlöczbe vitetett, holott kétségkivül „felségsértés“ miatt folyand pör ellene.

A' két ház conferentiát (értekezést) tartván jun. 20dikán felirást készíté a' királyhoz, mellyben részint mély örömeztetésit fejezi ki azon, hogy Ő Felsége olly iszonyatos veszélyből kimenekedett, részint mély sajnálatát azon, hogy az egész királyságban találkozhattott olly elvetemült ember, ki illy borzasztó tette a' legjobb, legigazságosabb király szent személye ellen képes volt.

Hg. Wellington jun. 24dikére nagy, ünnepélyes ebédet hirdete, mellyre király és királyné Ő Felségök is kegyesen eligerkeztek 's a' herczeg gróf Greyt, minden ministert, 's a' két ház ministeri tagjait is meghívá. Közül 1000 meghívó (levél) osztatott ki.

Azon ünneplések, mellyek a' reformbill szerencsés általmenteért országszerte készítették 's több helyen tartattak is, London 's egyéb nagy városokban hihetőleg akkorig halasztatnak el, míg a' scott és irlandi reformbill is áltmennek. Ez julius első hetében eshetik meg. Azonban vannak reformisták, kivált az ugy nevezett radical (gyökeresdi) reformisták között, kik ezen egész pompát haszontalannak tartják 's inkább szeretnék, ha az azokra költendő pénzt szegények gyámolítására, vagy jó hazafiaknak a' jövő parlamentbe segélésükre fordítanák. „Az illuminatiók“ így szól az Examiner, egy radicalis újság, „csak királyi név- vagy születésnapokra,

diadalmi ünnepekre, 's más illyes mindennapi történetekre illenek, de nem egy illy nemzeti diadalra mint a' reformé!“ — A' parliamenti reformot (azaz képviseleti javítást) hihetőleg az egyházi reform követendi, mellyet mind két részről sokan ohajtanak, csak némelly világi aristocraták nem, kik azontul gyermekeikre több több egyházi jövedelmet nem halmozhatnának. — Lord Hanley most egy irományt bocsátott közre e' tárgy felett, teljest a' legajánlatosb javaslatokkal, mellynek is annál inkább várhatni sikerét, mint-hogy írója tory, több egyház pártfogóságával (patronatus) bír, több püspökkel barát, 's ajánlatosságáról ismeretes.

Londonban a' conferentia eddigi protocolumai nyomtatásban megjelentek. Az egész 5 vastag kötetből áll negyedrétkben, magok az alólirt követek czimzeti három kötetnyit foglalnak el.

FRANCZIAORSZÁG.

Chateaubriand nyilatkozásából mostani fogságára nézve következőket közöljük: — „Én a' mostani politikai rendnek hiveséget soha nem esküttem, statusministeri tisztet lemondásomat beadtam, mint párt illető nyugpénzemről (pensio) lemondottam: — én tehát Lajos Filep országlása iránt se áruló se hálátlan nem lehetek. Ellensége vagyok e tehát? ha az, ugy nemes (loyal) 's fegyvertelen ellenség vagyok, meggyőzött ellenség, ki a' tettebeli szükségét 's kénytelenítést türi, de kegyért nem könyörög. Engem zár alá vetnek 's egy vélt politikai bűn vagy vétség miatt kérdeznek ki, mellyet mint mondják elkövettem. De mivel én az ujdonan behozott politikai rendet meg nem ismerem, mikép kívánhatni tőlem, hogy egy, ezen politikai rendből eredett törvényszék illetőségét szinte politikai tárgyakban ismerjem meg? nem vastag ellenmondás volna ez? ha a' principiumot tagadom, mikép engedjem meg a' következményt? — Im, látja az ur (Bertin-barátjához ír); hogy én az ostromállapot törvénytelenységét, kiáltó törvénytelenységét nem is érdeklém, én feljebb megyek, mert ez (az ostromállapot) csak csekély következése amaz első, nagy törvénytelenységnek, mellyből az szükség ide-

jén mintegy kitolatott. Megírtam egyik utóbbi munkámban, hogy én most Franciaországban csak a társasági rendet ismerem el, hogy adót fizetni 's t. ef. köteles vagyok, és így, ha csupán társasági bűnről vádoltatnám (millyenek gyilkosság, lopás, személy vagy vagyonsértés 's a' t.), akkor igen is elismerném a' törvényszék illetőségét társasági tekintetben; de én politikai (polgári) vétségről vádoltatom; 's azért szót sem vesztek. — Megengedem azonban, hogy ha a' kormány engem valamely önbátorsága ellen célzó politikai vétségben részesültnek hisz, akkor az kényszerítve lehet önvédelméül törvénybe idézni engemet; de én, ki ezen kormányt csak tettképen ismerem el, 's így noha ugyanazon társaságban élek, melyet az igazgat, ellene bátran összeesküdhetem! (ugyan micsoda polgár-lét ez?) még ez esetben is felhagyhatok, saját káromra, saját védelmemmel, 's ha, a' mivel leghathatósabban védhetném magamat, szólani vagy felelni nem akarok, ez inkább az én vádolómnak, a' kormánynak hasznos. — Megtagadám pedig a' jelen kormánytól eskümet, mert az, jusát, véleményem szerint 1) a' régi monarchiából örökösülés által nem származtathatja, 's 2) mivel ezen jus véleményem szerint a' népfel-sőségből sem eredett, minthogy új kormányforma választhatás végett a' nemzeti gyűlés nem volt egybe hívva. (Hát a' nemzeti képviselők többsége 's a' nemzeti többség hallgató megegyezése nem elég?) — Legyen ebben igazam vagy ne legyen, akár merész és töbektől ostromlott az én theoriám, akár nem; ez itt mindegy, nekem meggyőződéssem ez, én azt megtartom 's érette minden áldozatra, még pedig életemére is kész vagyok. " 's a' t.

Egy hírlap azt jegyzi meg, hogy bár mi rendkívüli sietséggel munkálkodjanak is a' bírák a' Junius 5 's 6diki zavargók megítélésében, még sem üríthetik ki a' parisi telides teli tömlöczöket 17, 18 hónap előtt 's így a' főváros ostromállapotja 1833kig tartana. De mint híhatni össze a' kamarákat ez ostromzári martialis törvény divatozása közben? a' kamarák nélkül pedig mint kívánhatni meg az

adót? Barthe ur, a' pecsétőr (mint régi Carbonaro) Renouard ur philanthrop (emberbarát) 's bölcselkedő titoknoka segedelmével a' respublica 5dik évéből egy törvényt kutatott fel, melly szerint a' fegyveres kézzel elkövetett vétségek elítélésére hadi törvényszékek hatalmaztatnak fel, e' szempontot azonban számos törvénytudós hévvel gáncsolja 's méltán, mivel csudálhatni valóban, hogy illy ké-sősckén ötlöttek e' találmányra, holott 18 hónap óta nyugtalanság 's öldöklés nem olly ritka tünemény volt az országban.

A' berryi herczegnéről folyvást különféle hírek szárnyalnak. Sokan hiszik, hogy az még mindig Vendéeban lappang, 's magát megfoghatatlan makacssággal egy csaknem járhatatlan erdőbe vette.

Hire röpked, hogy marsal Soult első minis-ternek fog kineveztetni; mondják hogy ezen kinevezés a' Moniteurben is megjelent volna már, de a' marsal Dupin urat szeretné előbb a' ministeriumba vinni 's még nem bizonyos: elfogadja e Dupin ur a' meghívást vagy nem? — Herczeg Talleyrand junius 23dikán Londonból, honnan 20dikán indula el, Parisba megérkezett 's kevéssel azután a' királynak udvarlására ment. Ugyanaz nap királyi meghívás következtében Dupin ur is, (királyi főügyvéd a' cassatio-törvényszéknél) noha még kevéssé beteges, Parisba jött.

A' franczia akademia a' nagy Cuvier helyébe ugyan csak Dupin urat választá tagjaul; vágytársára Salvandya csak öt szavazott

A' Moniteur jun. 24dikén örömmel jeltenti, hogy a' hadi törvényszék által intézett nyomozások után a' jun. 5 és 6dikán elfogott személyek közül 200zan részint elbocsáttatnak már, részint nyomban el fognak eresztet-hetni. Nagy vita foly a' titkostonács tagjai között, ugy mond a' Courier, a' felett, ha tanácsos e' kamarákat eloszlatni 's új választásokat rendelni, vagy nem? Kik az eloszlatás mellett vannak, szükségesnek látják hogy a' mostani pairkamari többség másittassék 's a' követkamari centrum vezetőinek adott ígéretek adassanak meg. Ellenben a' minis-terek azt hozzák fel, hogy az ingerlettség a'

kormány rendszere ellen csaknem minden megyében igen nagy, 's a' Lafittei egyesület (oppositio) nyilatkozásához járulók száma mind inkább nevedik. Most (jun. 24dikén) már 129 kamarai tag írta ezen nyilatkozást alá, a' miből ezeknek megválasztások szintugy következnek, mint a' miképen 1830ban az akkori ministerium ellen nyilatkozott 221 tag újdanan megválasztott. Sőt mihelyest a' parlament elosztatása kihirdettetnék, többen csak azért is járulnának az említett nyilatkozáshoz, hogy annál bizonyosabban választassanak meg. — Mind ezen észrevétel igen is nyomos 's alaposnak találtatott, 's a' cabinet jónak lelé Talleyrand nr. eljövételét bevárni, kitől ha a' főministerség (mellyel mint hallik meg fog kináltatni) elfogadtatását nem is, de minden esetre okos tanácsot reménylenek.

Chateaubriand, Hyde de Neuville és Fitzjames urak minélelőbb szabadon fognak bocsáttatni, nem sülvén ellenök a' törvényes nyomozás utján semmi vád. Elfogatások csak a' kormány ellenségit szólítá elő 's bőszíté fel, kiknek szembekelésökből zavar és szégyen háramlott a' kormányra elég, de haszon semmi. 22dikén hire volt Parisban, hogy az ostromállapot a' legközelebb vasárnapon (24dikén) vissza fog vétetni, csak azért is, hogy a' kormány a' cassatio-törvénszék ítéletét, mellynek ostromállapot által bekövetkezett katonai törvénszék - visszahatóságát kelle legközelebb kérdőre venni, megelőzhesse. Közhiedelem volt az is, hogy a' király julius elején bocsánatot (amnestiát) fog a' vendéi és parisi támadásokban részesülteknek hirdetni, 's a' halálos ítéletek közül alig fog egy kettő végrehajtatni, mire a' Moniteurnek előbb közlött hirdetvénye is mutatni látszik. — Szándéka volt a' kormánynak mintegy 150 milliónyi kölcsönt is hirdetni, mit a' belga-hollandi ügy miatt keletkezett háborúhírek megczáfolásának tekintheini, minthogy csakugyan a' Moniteur ezen hírek alaptalanságát emlité is.

Azt rebesgetik hogy a' belgasereg szaporittatása még Compiègneben határozottatott el, 's azon esetre ha Holland az ultimatumot visszautasítja, azt javaslandják a' Conferentiának, hogy 26 ezer francia Belgiumba nyomuljon

a' 9beri 24 cikkelynek divaterót szerzeni. A' költséget előre Franciaország viselné mint későbbben Belgiumtól visszatérítendő.

A' Marne-megyei földmivelő, kereskedő 's tudományos társaság a' következő, nevezetes jutalomkérdést tevő fel, mellyre a' feleleteket e' folyó év augustus 15dikére várja be: „valljon Parisnak az egész országra ható politikai befolyása több kárt okoz e Franciaországnak mint hasznot? 's ha többet, minő eszközökkel gyöngíthetni, csökkenteni e' káros befolyást? — A' jutalom: 500 franknyi értékű emlékpénz (medaille).

Brüsselen a' cholera jun. 18dikán kiütött; de 21dikeig még igen kevés lön martalékjává. Egyik ujság azt beszéli hallomásból, hogy a' belga királyi jegyes (Louise francia kir. hgasszony) 17 millio frankot hoz magával mátkajegyül fels. Völegényének.

SPANYOLORSZÁG.

A' spanyol kormánysszék következő nyilatkozást adott a' portugál ügyekre nézve: „Minthogy a' portugáli két testvér fejdelem között minden órán várandó a' harc kiütése: az angol hajóereg elhagyván a' Tajot, a' lissaboni sziklánál von állást, 's meg is szaporittatott azon kettős célból, hogy a' britt alattvalókat 's interesséket védelmezze 's minden elegyedést (interventio), akármelly hatalmasság akarná is ezt; gátoljon meg, ki nyilatkozatván egyszersmind, hogy csak ezen, utóbb nevezett, esetben térend majd a' szoros neutralitástól el, mellyet különben tartani szándéka. Szintezzen elvekből eredve, Urunk a' király épen mostan, hasonló politikai rendszert fogadott el. De Ó Felsége, míglen így a' portugál kérdés eldörtetését magokra a' Portugálokra bizza, saját népei nyugalmát nem hagyhatja egyszersmind a' jöhető történetek veszélyes behatásinak minden védelem nélkül kitéve, 's ugyan e' védelem tekintetéből meghagyá, hogy az eddig a' portugáli szélek külön pontin szerte tanyázott spanyol seregek figyelő haddá szerkeztessenek össze, mellynek mind fő mind al vezéreit már ki is nevezé. Ebben Ó Felsége a' józan okosság tanácslatin kívül épen azon előgondos és óvó rendszert követi, mellyet fenséges frigyese, a'

nagybritanniai király, esakhogy kevesebb gyanu-okkal, magának sinórmértékül vett. Ezen sereg (a' spanyol) egészen szenvedőleg fogja magát viselni 's minden avatkozástól tartózkodni. De ha egy mellőzhetlen szükség úgy kívánná, vagy e' pörbe egy más hatalom elegendnék, akkor azon nemes erővel 's állhatatossággal fogja az (a' spanyol sereg) az erőszakot visszanyomni, melly a' Spanyolt mindenha megkülönbözteti, midőn az igazság mellett harczol. A' mi Urunk tiszteli mások jusait; de azt nem fogja megengedni soha, hogy félreismértessenek az övéi, sem azt, hogy ez által népei nyugalma háboritassék meg." —

A' párisi ujságokban minap elterjedett hírek dom Pedronak Portugáliába kiszálltáról, még akkor igen korák voltak, de ez azóta, az azori szigeteknél tett készülétekhez képest, kétségkívül megtörtént 's az ez iránti érdekeltes hírek soká nem késhetnek immár.

NÉMETALFÖLD.

Az amsterdami Handelsblad szerint Hágába a' 66dik protocollum megérkezett, mellyben mint mondják, Thorn ur szabadon bocsáttatását ujjolag sürgetik. Parisban immár a' 67 és 68dik protocollumnak is volt hira, mellyekben némellyek szerint haddal fenyegetik Hollandiát, ha az előbbi három protocollumnak nem enged, mások szerint csak a' már kiszabott határidő mellett marad a' conferentia, mellyre a' Hollandiaknak Antwerpből 's egész Belgiumból elvonultok kívántatott.

C H I N A.

Sung-Kiun, ki egy pár évvel ezelőtt terhes betegeskedése miatt elbocsáttatását kérte, most ujra felépülvén, ismét hivatalért esedezett. A' császár őt general-őrnaggyá nevezé a' tatárseregnél, hanem egyszersmind keményen megdorgálta, hogy előbb magát teljes tehetetlennek nyilatkoztatván, most ismét egészen felépültnek és szolgálat-viselhetőnek állítja; 's ezt most nem először cselekszi. Én, ugymond a' császár, mindig nyiltszívvel 's őszintén bántam szolgálóimmal, 's kétségkívül kötelelességek nekik is, kik tőlem annyi kegyelemben részesültek, szintillyen nyiltsággal 's őszinteséggel bánniok. Sung-Kiun kérdezze meg most

ön magát, ha élhet e az után, a' mit tett, lelki nyugalommal 's belső meglelégedéssel? Milly csodálatosan vegyül a' chinai kormány-szellemben, legalább annak nyelvében, a' despotismus és morál! —

TÖRÖK ORSZÁG.

St. Jean d'Acre várának eleste nem valószínű még. A' török Moniteur e' helyről következő egyenest jött tudósítást közöl majus elejéről: Városunk kormányzója Abdullah basa híret vette hogy Ibrahim basa seregei nagyobb részével a' város alól elvonult 's utját Balbek 's a' Libanon hegye tájainak vette. Ennél fogvást Abdullah az őrizet kisdéd részével kicsapott a' várból 's tettétvén, mint ha e' kisdéd sereggel csatába ereszkedni akarna, az ellenséget egész a' vár álguyi alá csalta. Alig esett ez meg, kirohant az őrizet benmaradott része, az álguyok ropogni kezdenek, 's a' meglepett egyptusiak a' legnagyobb zavarral futásnak eredtek. — Abdullah lerontván sáncaik egy részét, beszögezteté álguyikat 's a' mi azokból könnyen elvihető via, lőszertáraikkal együtt a' várba hurczolá. — Ezen tudósítás elindultakor Acre körül már nem lehetett ellenséget látni; az egyptusiak messze vonultak vissza, pótolni veszteségeket 's uj segédes csapatokat várván; azalatt Abdullah az utóbb időben megrongált vár és védfalakat kezdé igazíttatni. —

A' Szultán meglátogatá majus 19dikén a' belső ministert, Mehemed Said Pertew effendit, ennek nyári palotájában a' scutarit tengerparton. Kevéssel a' Nagy-ur után megérkezett a' két ifju császári herczeg is: Abdul Medsid effendi (véltető koronaörökös) és Abdul Asis effendi, sok, külön rangu tiszt kíséretében. Minekutána az ifju herczegek magokat korokhoz illőleg kimulatták, estve felé a' nagy-uri palotába ismét visszatértek, maga a' szultán pedig egész reggelig a' minister-nél maradt. Elmentekor gazdáját brillantos arczképével (portrait) ajándékozá meg, milly ritka ajándékot ezelőtt csak a' legfőbb hivatalbeliek mint a' nagy-vezir, a' kaimakan, a' seraskier 's a' kapudan-basa nyertének. Még elválta előtt mind ezen fő személyeknek ugy szinte Pertew effendi két fiának és só-

gorának is audientiát adott. Emlékezetes az, hogy midőn az nap előtt estve a palotához érkeznek a császár 's látná, hogy épen akkor evez el a part előtt Stephanaki Wogoridi hotman 's a most Konstantinápolyban tartózkodók között legelőbbkelő görög: azonnal meghagyá Achmet basának hogy ezen Görögöt hija meg a mai társaságba, a mi meg is lön 's Wogoridi a napot a török belső minister-nél, 's a szultan társaságában tölté. Éljen a nagy-ur!

ELEGY HIREK.

Varsóban egy erős fellegvár készül, melly I. Sándor nevet fog viselni. E' szándékban forgó fellegvár a maga nemében egy óriási munka lesz 's mint mondják majd egy harmad részét foglalja el az egész városnak. A reá fordítandó költséget 20 millió lengyel forintra teszik. Modlin vára' ujdön erősítvényinél is számos kéz foglalatos jelenleg.

Niemojowski a' néhai lengyel országgyűlési előlülő 's Bernazki volt minister Brüsszelből Londonba rándultak, oda gyülekezik most számos jeles, eddig parisban élt, Lengyel is mint Rybinski, Ostrowski 's t. hogy a' lengyelség ügyében nem sokára támasztandó vitásokon jelen lehessenek.

A' lengyelországba viendő szarvasmarha 's ló-vám april. 1sőjétől dec. 1sőjeig leszállított. —

Az orosz czár az Országutak jókarban könnyebb tarthatások végett, mellyre ott is a' jobbágság köteleztetik, utépítő tisztség-iskolát rendelt legközelebb állíttatni a' polgári ingénieurokra nézve, mellyből keletkezendő személyeknek út, hid, 's t. illy építés 's igazítás lesz kötelességök a' tudomány 's környéki környülmények kívánati szerint. Ezen intézet létesítése (vezér utasításit az illető fentebb hivatalok már előbb szoros vizsgálat után elfogadván) az igazgató birodalmi Tanács-

ra bízott. Nálunk sem lenne illyes mi felesleg.

E' napokban egy danczigi hajó négyszáz lengyel katonát szállítand Bordeauxba. A' vitelbért, az útközbeni tartásköltséggel 13 ezer, honjába visszatérni vonakodó, lengyel katonafőre alkuvá ki 's állapítá meg, mint beszélük, a' porosz kormány.

Máj. 12kén jelent meg a' cronstadt-i öbölben Buona speranza (jó remény) nevű hajón először a' görög nemzeti lobogó (égszin kereszt fehér mezőn). Két colossz nagyságu vörös granit Sphynxet szállita ez Alexandriából, mellyet az aegyptusi basa küldé ajándéku' a' moszka czárnak.

Müncsh-Bellinghausen gróf, ausztriai előlülő-követ a' német szövetségnél, jun. 23-dikán Frankfurtba megérkezett.

A' németországi természet vizsgálók 's orvosok tizedik közönséges gyülekezetük Ausztriai Császár Ó Felsege kegyes jóvá hagyásával Bécsben fog tartatni, f. e. septemb. 18-dikán kezdvén üléseit, 's 26dikaig folytatván, melly nap határvégül rendeltetett. A' részeseülni szándékozó természetvizsgálók 's orvosok felszólíttatnak: jelentenek magokat e' végre sept. 12dikétől legfeljebb 17ikeig a' cs. kir. egyetemi épületben, hogy tisztelt nevéket az ezen alkalomra választott előjáróság jegyezhesse fel, 's a' gyülekezet közelebb céljáról értesithessen. Bécs Jun. 12dikén B. Jacquín és Littrow.

Pénzfolyamat:

Bécs (Julius 3dikán) közép ár:

Státus 5 pC. kötelezőlev.	86 $\frac{9}{16}$ p. p.
— 4 pC.	76 $\frac{1}{2}$ — —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— — — —
— 1821diki	— — — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pc. banko kötel.	47 $\frac{1}{2}$ — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	47 — — —
Bank-actiak v. részvények darabja	1119 $\frac{3}{4}$ — —

A' gabonának pesti piaczi ára Julius 6dikán 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csékélyebb
Tisztabúza	140	133 $\frac{1}{2}$	120	Zab	32	30	28 $\frac{1}{2}$
Kétszeres	96 $\frac{3}{4}$	86 $\frac{3}{4}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	55 $\frac{1}{2}$	53 $\frac{1}{2}$	50	Köles-kása	—	—	—
Árpa	45 $\frac{1}{2}$	44	42 $\frac{3}{4}$	Kukoricza	43 $\frac{1}{2}$	41 $\frac{1}{2}$	40

Szerkezteti Helmecky. — Nyomatja Landerer.